

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

№ 163-686/2296(222331)

"11" 11 2019 р.

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання несприятливому впливу забруднення повітряного середовища на здоров'я населення»

У законопроекті передбачається до обов'язків органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій та громадян при здійсненні будь-яких видів діяльності з метою відвернення і зменшення шкідливого впливу на здоров'я населення шуму, неіонізуючих випромінювань та інших фізичних факторів віднести вжиття заходів щодо недопущення перевищення рівнів шуму, а також шкідливого впливу інших фізичних факторів, зокрема, під час руху автомобільного транспорту в населених пунктах. Крім того, пропонується запровадити часове обмеження руху великовагових транспортних засобів територією густонаселених міст (з чисельністю населення понад 250 тис. осіб).

Метою законопроекту, як зазначається у пояснювальній записці до нього, є «зниження рівня забруднення атмосферного повітря, рівнів шуму в містах України, попередження захворюваності населення, зниження рівнів його смертності та підвищення тривалості життя шляхом запровадження часового обмеження руху великовагових транспортних засобів територією міст, чисельність населення яких перевищує 250 тис. осіб».

Відповідні зміни пропонуються до законів України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», «Про охорону атмосферного повітря», «Про автомобільний транспорт».

Головне управління, розглянувши законопроект, вважає за доцільне висловити щодо нього такі зауваження і пропозиції

1. У назві проекту не зовсім коректним є термін «повітряне середовище». Звертаємо увагу, що відповідно до ч. 1 ст. 5 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» до об'єктів правової охорони навколишнього природного середовища, серед інших, відноситься «атмосферне повітря» і основним законодавчим актом у цій сфері є Закон України «Про охорону атмосферного повітря».

2. У змінах до ч. 1 ст. 19 та абз. 5 ч. 1 ст. 24 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» (далі – Закон) пропонується слова «санітарним нормам» замінити словами «державним санітарним нормам і правилам». Відповідні зміни слід внести і до

ст. 1 цього Закону, в якій дається визначення терміну «державні санітарні норми та правила, санітарно-гігієнічні та санітарно-протиепідемічні правила і норми, санітарно-епідеміологічні правила і норми, протиепідемічні правила і норми, гігієнічні та протиепідемічні правила і норми, державні санітарно-епідеміологічні нормативи, санітарні регламенти (далі - санітарні норми) ...».

Принагідно зауважимо, що в контексті змісту оновленого абз. 5 ч. 1 ст. 24 Закону, в якому йдеться про «рівні шуму, встановлені державними санітарними нормами і правилами» (замість чинного формулювання – «рівні шуму, встановлені за санітарними нормами»), відповідні пропозиції, на наш погляд, слід внести до інших норм Закону, де вживається (у різних модифікаціях) конструкція «рівні шуму, встановлені санітарними нормами» (див., наприклад, абзаци 2, 3 ч. 1 ст. 24).

3. Припис нового абз. 4 ч. 1 ст. 24 Закону – «вживати заходів щодо недопущення перевищення рівнів шуму, а також шкідливого впливу *інших фізичних факторів*, зокрема під час руху автомобільного транспорту в населених пунктах», в частині формулювання «*інших фізичних факторів*», не відповідає вимогам юридичної визначеності правових норм.

Крім того, не визначається, про перевищення яких «рівнів шуму» йдеться. Такими, вочевидь, є рівні шуму, встановлені державними санітарними нормами і правилами, виходячи зі змісту оновленого абз. 5 цієї ж частини.

Зауважимо також, що перша частина нового абз. 4 ч. 1 ст. 19 Закону зазначеного припису – «вживати заходів щодо недопущення перевищення рівнів шуму» – за своїм змістом дублює вже чинні норми ст. 24 цього Закону (наприклад, абз. 2 ч. 1).

4. Стосовно пропозиції щодо «запровадження часового обмеження руху автомобілів, призначених для перевезення вантажів» (абз. 7 ч. 1 ст. 17 Закону України «Про охорону атмосферного повітря» у редакції проекту) слід відзначити, що достатньо дієві відповідні заходи, пов'язані з впливом автомобільного транспорту на атмосферне повітря, закріплені у ч. 1 ст. 17 цього Закону. Такими є, зокрема: «виведення з густонаселених житлових кварталів за межі міста транспортних підприємств, вантажного транзитного автомобільного транспорту» (абз. 5); «обмеження в'їзду автомобільного транспорту та інших транспортних засобів та установок у сельбищні, курортні, лікувально-оздоровчі, рекреаційні та природно-заповідні зони, місця масового відпочинку та туризму» (абз. 6). Тож чинні та пропоновані заходи, як на наш погляд, потребують кращого структурування з метою уникнення змістовного дублювання.

5. Змінами до ст. 6 Закону України «Про автомобільний транспорт» пропонується віднести до компетенції органів місцевого самоврядування забезпечення «виготовлення та встановлення заборонних дорожніх знаків у зв'язку із частковою заборонаю в'їзду на окремі території транспортних засобів, у випадку, передбаченому Законом». Крім того, змінами до ст. 47 цього ж Закону пропонується у містах з чисельністю населення 250 і більше

тисяч осіб з 6 до 11 години та з 17 до 21 години заборонити рух вантажних автомобілів (у тому числі в'їзд на територію міст), повна маса яких перевищує 8 тонн.

Зауважимо, що відповідно до ч. 1 ст. 16 Закону України «Про автомобільні дороги» вулиці і дороги міст та інших населених пунктів знаходяться у віданні органів місцевого самоврядування і є комунальною власністю. Ст. 17 цього ж Закону передбачається, що управління функціонуванням та розвитком вулиць і доріг міст та інших населених пунктів здійснюється відповідними органами місцевого самоврядування, у віданні яких вони знаходяться. При цьому основними обов'язками органів місцевого самоврядування у частині управління функціонуванням і розвитком вулиць і доріг міст та інших населених пунктів, в тому числі, є забезпечення дотримання норм природоохоронного законодавства в процесі будівництва, реконструкції, ремонту та утримання вулиць і доріг міст та інших населених пунктів (п. 6 ч. 1 ст. 19 Закону). Органи місцевого самоврядування в частині управління функціонуванням і розвитком вулиць і доріг міст та інших населених пунктів мають право, зокрема, обмежувати або забороняти рух транспортних засобів, навантаження на вісь, загальна маса або габарити яких перевищують норми, визначені для них державними стандартами, у разі відсутності відповідного спеціального погодження (п.п. 3, 7 ч. 1 ст. 20 Закону).

Звертаємо також увагу, що відповідно до ст. 5 Закону України «Про дорожній рух» до компетенції органів влади Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських рад, обласних, Київської та Севастопольської державних адміністрацій у сфері дорожнього руху належить, в тому числі, державний нагляд та контроль за дотриманням законодавства про дорожній рух та його безпеку, за діяльністю підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності та господарювання щодо планування та виконання заходів з безпеки дорожнього руху, вимог екологічної безпеки; прийняття нормативних актів з питань дорожнього руху та його безпеки, за винятком тих, що належать до компетенції Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України; забезпечення розвитку мережі місцевих автомобільних доріг, вулиць та залізничних переїздів, їх утримання та охорони; керівництво діяльністю по організації дорожнього руху тощо.

Відповідно до ст. 6 Закону України «Про дорожній рух» до компетенції міських рад та їх виконавчих органів, районних рад та районних державних адміністрацій у сфері дорожнього руху належить, в тому числі, організація дорожнього руху на території міста і району згідно з відповідними генеральними планами, проектами детального планування та забудови населених пунктів, автоматизованих систем керування дорожнім рухом, комплексних транспортних схем і схем організації дорожнього руху та з екологічно безпечними умовами.

У зв'язку з наведеним є підстави вважати, що на сьогодні органи місцевого самоврядування вже мають відповідні повноваження щодо організації дорожнього руху у містах.

6. У проекті пропонується віднести до компетенції органів місцевого самоврядування забезпечення виготовлення та встановлення лише *заборонних* дорожніх знаків (зміни до ст. 6 Закону України «Про автомобільний транспорт»). Принагідно зауважимо, що Правилами дорожнього руху, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 року № 1306, передбачаються, зокрема, заборонні, інформаційно-вказівні, наказові, попереджувальні дорожні знаки тощо.

Узагальнюючий висновок: за результатами розгляду у першому читанні законопроект може бути прийнятий за основу з наступним урахуванням висловлених зауважень і пропозицій.

Керівник Головного управління

Вик.: Ю. Лисицька, А.Мусаєва

С.А. Тихонюк